

TECHNISCHE AANBEVELINGEN GEBOUWEN & BIODIVERSITEIT

Huismus (Passer domesticus)

1. WELKE NESTKASTJES KIEZEN?

Deze soort leeft in groep en kan in kolonies broeden. Vaak worden er dus meerdere nestkastjes geïnstalleerd.

De nestkastjes kunnen worden geïntegreerd in een muur of onder een dak, of worden bevestigd/opgehangen.

2. WANNEER MOETEN DE NESTKASTJES WORDEN GEÏNSTALLEERD?

De mannetjesmussen kunnen de nestkastjes al vanaf januari gebruiken, terwijl de vrouwtjesmussen zich er pas vanaf maart of april vestigen.

De ideale oplossing is dus om de nestkastjes in de herfst te plaatsen zodat de vogels ze kunnen 'spotten'.

3. HOE NESTKASTJES INSTALLEREN?

Nestkastjes geïntegreerd in een muur:

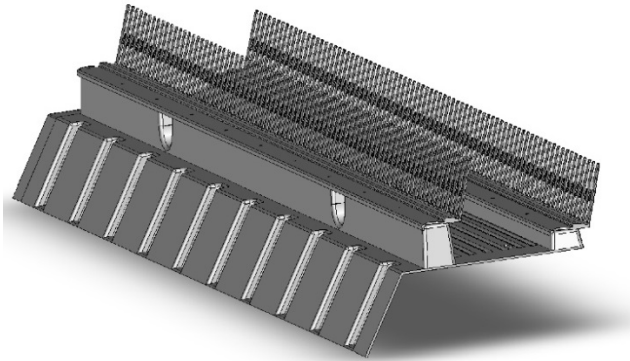
- Zijn duurzamer en veiliger voor de vogels.
- Moeten in de muur worden geïntegreerd wanneer de muur wordt gebouwd (uitsparing in de muur), in de isolatielaag, het metselwerk of een houten frame.

Voorbeeld van een nestkastje geïntegreerd in een muur – © Leefmilieu Brussel

Nestkastjes onder een dak:

- De 'vogelvide'-techniek werd in Nederland ontwikkeld. Deze structuur wordt onder de pannen geïntegreerd, tijdens de bouw of renovatie.

© Jan Rodts

4. HOE KIEST U DE PLAATS VOOR EEN NESTKASTJE?

- De ideale oriëntatie voor een nestkastje is zuidoost of zelfs noordoost (geen langdurige blootstelling aan de zon of schaduw).
- Bovendien mogen ze niet worden blootgesteld aan hevige wind.
- Plaats de nestkastjes op een rustige plaats.
- De binnenkant van het nestkastje moet goed droog blijven: vermijd zones waar water afvloeit en zorg voor een klein dakje en eventueel een kleine afvoeropening in de bodem van het kastje.
- Plaats het nestkastje ten minste 2 meter hoog (tussen 3 en 8 meter is ideaal) om de vogels te beschermen tegen roofdieren (eekhoorns, huiskatten ...).

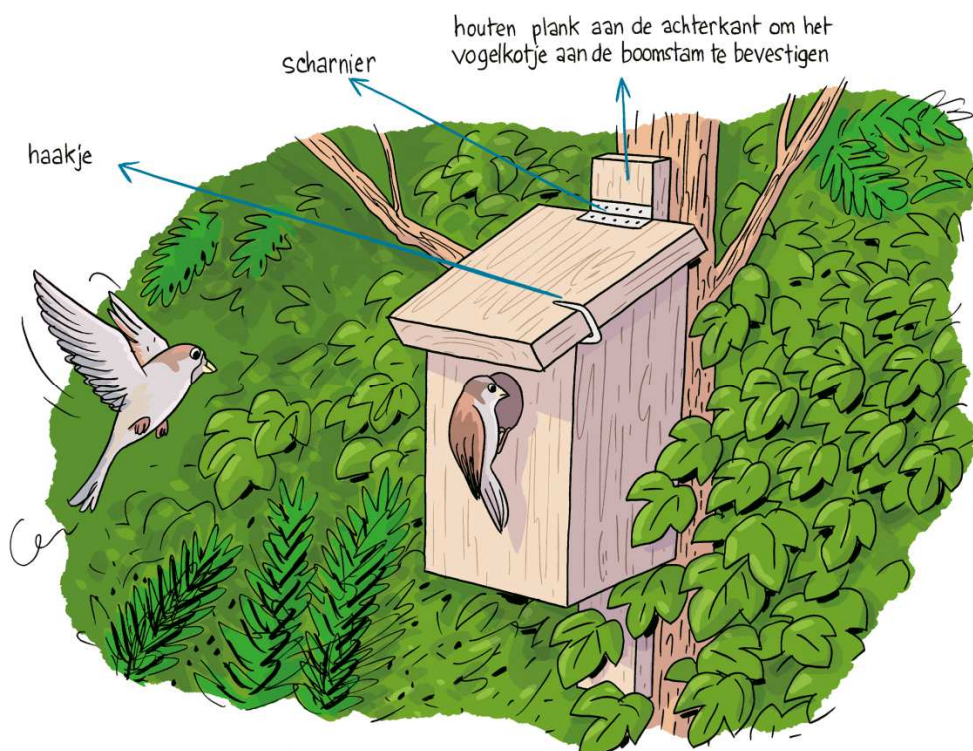
5. HOE KIEST/MAAKT U EEN NIET-GEÏNTEGREERD NESTKASTJE?

- Zorg voor een stevige en stabiele basis.
- De bevestigingsmiddelen mogen niet roesten: gebruik bijvoorbeeld gegalvaniseerde draad of omhulde elektrisch snoeren en roestvrijstalen spijkers.

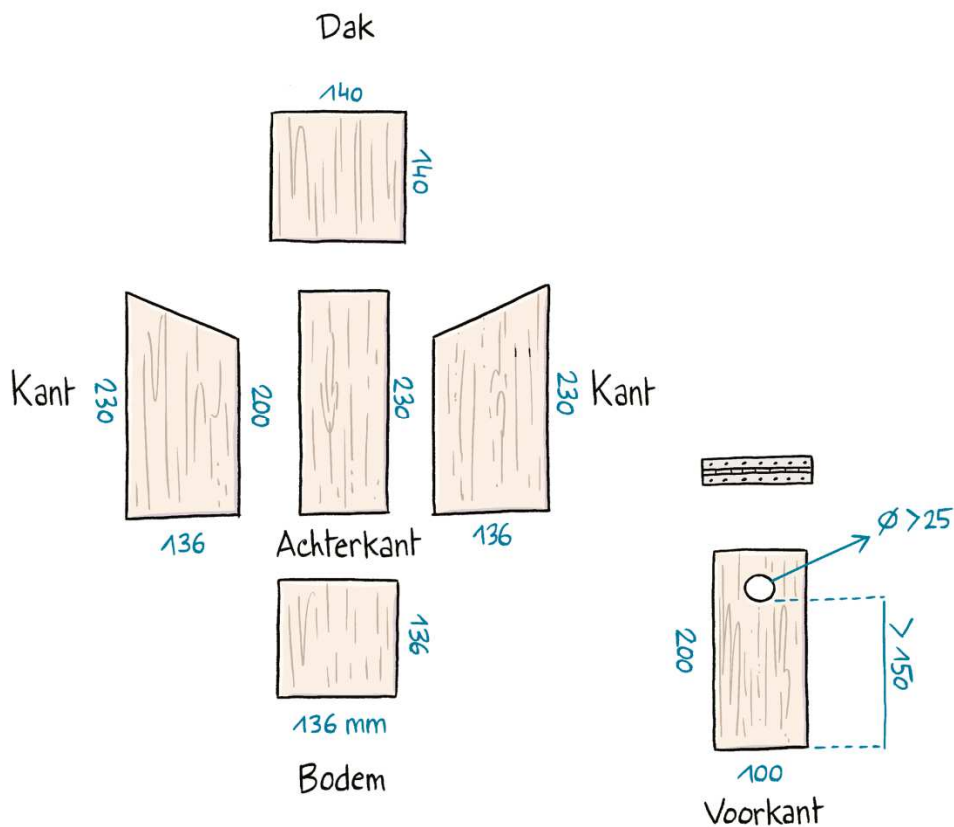
Maak uw nestkastje in de vorm van een brievenbus.

Het is ideaal om nestkastjes te bevestigen aan een muur of in een boom als er geen alternatief is.

- Maak uw nestkastje nooit rechtstreeks vast aan een boom!
- Maak de steunplaat van het nestkastje vast aan een boomstam, bijvoorbeeld met behulp van een elastiek van een vrachtwagenzeil die u af en toe weer aanspant.
- Wanneer u het nestkastje aan een muur bevestigt, gebruik dan spijkers in roestvrij staal.

© Leefmilieu Brussel

Plan van een nestkastje in de vorm van een brievenbus. Afmetingen als voorbeeld gegeven
© Leefmilieu Brussel

Aanbevolen materialen:

- Houten planken met een dikte van 15 tot 18 mm.
- Idealiter in houtbeton (een mengsel van cement en zaagsel); deze oplossing is beter omdat de nestkastjes zo duurzamer zullen zijn. Als u geen houtbeton gebruikt, gebruik dan onbehandeld hout.
- Vul het nestkastje niet van tevoren.

Aanbevolen afmetingen:

- Toegangsgat: 3,2 tot 3,5 cm diameter (in elk geval > 2,5 cm).
- Binnenhoogte: 23 cm.
- Lengte en diepte: 14 x 14 cm.
- De binnenkant van het nestkastje mag niet te glad zijn (de jongen moeten zich kunnen vastklampen en eruit geraken om uit te vliegen).

6. NODIGE HULPMIDDELEN

Volwassen huismussen zijn voornamelijk zaadetende vogels. Om ervoor te zorgen dat uw nestkastjes bewoond zijn, moet er dus voedsel in de buurt zijn. Dat betekent: een minimum aan begroeide oppervlakte (de mus heeft deze ook nodig om materiaal te vinden om de binnenkant van zijn nest te bouwen) met kleinere soorten grassen zoals de *Poa annua* of andere soorten straatgras ... De huismus eet ook kleine vruchten.

In de lente voeden de volwassen vogels de jongen met ongewervelden (insecten ...). Het is dus belangrijk dat de omgeving van de nestkastjes ook gunstig is voor de aanwezigheid van ongewervelde dieren.

Vegetatie die gunstig is voor huismussen* :

- dichtbegroeide bosjes en hagen van berken, vlierbomen, kamperfoelie, hulst, rozenstruiken en braamstruiken, jeneverstruiken, liguster ;
- bessenstruiken;
- oude bomen en een stapel dood hout in de tuin om insecten aan te trekken;
- een bloemenweide of stroken met bloemen die men minstens gedeeltelijk zaden laat produceren en die niet zullen worden gemaaid op het einde van de seizoenen zodat insecten de kans krijgen er zich te installeren;
- planten die zaden produceren: huismussen houden vooral van graankorrels zoals tarwe, gerst, haver, gierst en maïs; in de steden houden ze van een hele reeks plantenzaden zoals ganzenvoet, muur, varkensgras, grasgewassen, rietstengels, herderstasje, paardenbloem, weegbree, wikke enz. Mussen houden bovendien van uitlopers en knoppen van bloemen en bladeren. Zorg dus voor wildere zones met dergelijke planten in de buurt van uw nestkastjes.
- een kleine vijver kan nuttig zijn voor de vogels om zich te wassen en als plek om te drinken.

Een kippenhok in de buurt is ook goed voor de mussen want daar vinden ze zaadjes.

De mussen hebben ook dichte struiken of begroeide muren nodig (bv. dikke oude klimop is zeer aantrekkelijk voor de vogels) die ze gebruiken als schuilplaats, ontmoetingsplaats of zelfs als slaapplek. Mussen nemen ook graag zand- en waterbaden om zich te ontdoen van parasieten.

* Aarzel, om uw planten juist te kiezen, niet om onze lijsten te raadplegen met planten die voor het Brussels Gewest worden aangeraden. Bepaalde, invasieve exoten, zijn immers verboden:

<http://leefmilieu.brussels/plantenlijsten>

7. NA DE INSTALLATIE: ONDERHOUD?

Controleer bij niet-geïntegreerde nestkastjes regelmatig of ze nog goed vasthangen en stabiel zijn. Aan de binnenkant is geen onderhoud nodig.

Nuttige links:

- Gids Duurzame Gebouwen > Voorziening > Nestkasten voor vogels : <https://bit.ly/3aqHIIW>
- Voorbeelden van nestkastjes: <https://bit.ly/2XtkUgQ>
- Vogelvide: website Vogelbescherming : <https://bit.ly/3pWfCoQ>
- De kaart van de verspreiding van de huismus in Brussel: <https://bit.ly/2PRiLJO>
- Les Groupes Moineaux Citoyens à Bruxelles (enkel in het Frans) : <https://bit.ly/2Mq7EWK>
- Meer weten over de huismus: ze herkennen, de levenscyclus ... : Le cahier des moineaux de Saint-Gilles (enkel in het Frans) : <https://bit.ly/3antD8N>